

تا چند مه و مهر نگر و ند بکاسم	چشم است کنون یاوری از صدر بهام
آن صدر فلک قدر که بخت از پی خدمت	بر در گهش استاد و گوید که غلامم

قطعه (۳۲)

در ساعت فراغ دمی چند در آفاق	آسوده می نشیم و در بندی کنیم
ای آنکه منع میکنی از بستن درم	پنداشتی که بر تو مگر بندی کنیم

قطعه (۳۳)

ایکه در عشرت ترا خاطر خوش است	عسرت ما را منیدانی مگر
حال ما را عرض بر تو می کنیم	عرض حال ما نمی خوانی مگر

قطعه (۳۴) رقص منظومه

بنام مولوی حکیم عبدالرحمن صاحب سهارپوری

ایکه چون نام خودی بنده خاص رحمن	وی دلم سرسبوت واله لطف احسان
دور خون هدم دور فلک گشته مگر	انتر سوخت میسر به تنم کرده عیان
چه شمر باست که در خرمن صبرم افتاد	جز میهر تو سیجانتوان بردن جان
روشنی حال من از یک نظری گرد و بس	مرعیان را نبود حاجت تقریر و بیان
بیخبر بودی و گرنه ز تو می پرسیدم	من بدین حال نپرسی تو که چونی و چسان

<p>دوستانه گله آید ز محبان بزبان بامان در کف حفظ خداوند بهمان</p>	<p>بزبان آیدم از حرف گله نبود دور تا بماند ز تو اهل زمان خرم و خوش</p>
<p>قطعه (۳۵) در مدح نیر کسلنسی لارونی پیر آفت مکده بتقریب رونق بخشی و رود بچیدر آباد و دکن</p>	
<p>بجز نیر کسلنسی نے پیر دیگر نمی باشد سپه سالار نمی هرگز از این خوشتر نمی باشد که یا جوجی برون زمین سدا سکندر نمی باشد که هر آینه چون آینه خاور نمی باشد یکی مانند خورشید بلند اختر نمی باشد که پاینده درین گیتی نرود گوهر نمی باشد نمی باشد می کور افلک یاور نمی باشد پی حور بهستی حاجت زیور نمی باشد که غیر از راس تیهها خامه ام را بر نمی باشد</p>	<p>سپه سالار ذی اخلاق در عالم تعالی آمد بهندش لشکر و لها بفرمان است از جهان چنان شد بسته راه ظلم از عدلش بهندستان نباشد بادل و نسبتی و لها می مردم را اگر چه ذره پرور زیر گردون اختران باشند خریداران نام نیک الا گوهران هستند کسی کو یاور گرشتمان باشد ز روی مهر نباشد احتیاج مدح اوصاف جمیلش را تو دانی سر و گلزار مدح کیست ای و ا</p>
<p>قطعه (۳۶)</p>	
	<p>نعمت خان عالی علو طبع را در تبر امصحب بنو</p>

دو الہ جاوہر ایش از مقولہ ترکی ترکی چینی

عالی

نعل کمیت قلم سود بیدان او | به کہ بگردانش در حق یاران او

والہ

ایکے بہ نعت نبی کلک ترا نعل سود | طرفہ بودی قصب بر سر میدان او
حق بتو تار و زحشر در صلہ گردانش | آنچه بگردانش در حق یاران او

قطعه (۳۷) ایضاً بطور دیگر

ایکے چو تو نعل بند بہر کمیت قلم | خاستہ کم از جهان خاصہ دران تو
نعل قلم سود و طرفہ نعت و کنون | نعل تو برگشتہ باد بر تو و یاران تو

قطعه (۳۸) بحبت نواب سعادت علیخان بہادر
معین المہام سرکار عالی

امروز و بیدم می عشرت بجام ہست | دولت مساعداست سعادت بجام ہست
مارا بانجم و نظم سعد چشم نیست | چشم اعانتی ز معین المہام ہست

قطعه (۳۹) بحبت نواب عماد جنگ بہادر

ای آنکہ رای تست عھا چرخ پیرا | بر نوک خامہ تو بود عماد جنگ

فتح و ظفر نصیب مجبان حضرت است	چون هست ذات ارفع اعلیٰ عماد جنگ
-------------------------------	---------------------------------

قطعه (۴۰) بحجت نواب منور خان بہادر

بود امروز محبوب علی شاه وزیر او بود سر آسمان جاہ بود اقبال دولہ زیب دولت وقار الملک ملت راست جامی دل و چشم و چراغ ملک والہ وفای او مبرا از قصع آہی تا بقای چرخ از وی	بشاہان زمان چون انجم و خور بجاہش آسمان وارد تفاخر بباد از نیت او را تگاشتر بققلش مملکت وارد تشاور بود اکنون منور خان بہادر صفای او مسندہ از تکر دبیر چرخ آموزد تدبیر
--	--

قطعه (۴۱) بحجت میرزا شاکر صاحب طہرانی

میرزا شاکر اسطہرانی ظاہر از باطنش بود عنوان ہست آئینہ درون بیرون نیش از حسب بود روشن جو ہر پاک راست جلوہ مصر	کو جہانی زدانش و ادب است این نشان اظہر ہمہ نسب است انچہ او را بدل بود طلب است حبش شمع و وودہ نسب است از عجم ہست پاکہ از عرب است
--	---

شب نباشد بچشم مردم رو	گر چه در چشم شیرت شب است
عجب کردن بامر منظونی	عجب از عقل معیان عجب است
چون نباشد میانه اجباب	شکر آبی که موجب غضب است
آه از وادری سبب موجب	آه از رنجشی که بی سبب است
چه هوایی است در سر اصحاب	کسب خلقی که میکند سب است
صفت از خام خوئی یا ران	تلخ گوئی بکام شان رطب است
حرف ایشان برنگ دور و شرا	دل ایشان چو شمشیر است
دوستی دشمنی است سر تا سر	شفق دوستان همه شنب است
بی سبب شورش است در سر تا	بی تپی سینه با تپا تپ است
والها رشک نار اکل اوست	حسنات مشا به طب است

قطعه (۴۲) در نصیحت بیکی از شاگردان رستم جی نام

نام بیکارست و کارت ای سپهر	در خورشاباش و شایان زده است
کوش تا کارت به از نامت شود	ورنه نام رستم از رستم به است

قطعه (۴۳) رقعہ منظومہ بنام مرزا نصرالدین خاں قزوینی

مخاطب به دولت یار جنگ بهادر

<p>یار تو باد دولت جاهد تو نیز وال در جو دگترند ولیکن ترا همسال بی نیل مدعا شدن از حضرتت محال کامش روا بکن بخداوند ذوالجلال بر خیز و باش فاعل آن خیر در دو حال او مال خیر یابد و تو خوبی مآل پروانه کمال تو یا صاحب الجلال</p>	<p>ای ذات فرخ تو تبصر الاهی سلم هستند اهل مال درین شهر بیشتر احمال در گره تو محسّل امید هست سید جلال ترک بدرگابست آمده بر خیز وال فاعل خیرست در خبر سرکار ایسیست درین شهر بخت واله که چون جلال دعا گویت بود</p>
--	---

قطعه (۴۴)

<p>در صفات عقل و دانش او حد اشرفی عالی تسباری امجد هم نفس با لطف منیض سرمد دست جو داد سراپا حبیبی صدر دانند قدر صدر چون خود</p>	<p>باؤ صاحب ادیبی بخردی در جو انمردان یورپ بالیقین چون دم عیسی سبک روحی اوست چون دیدیضا بچشم مردم است خواندم از وارا العلوم از راه قدر</p>
---	--

قطعه (۴۵) دعاییه بجهت برادرزاده ام ملا عبد القیوم صاحب
اعلی الله درجه

ای عزیز یکہ عبدتیومی کامران باشس ہر کجا باشی	ستیم خانواد باہستی شادمان مان بہر کجا ہستی
قطعہ (۴۶) بچہ نواب مختار الملک بہادر	
ایکہ مختاری ترابری ملک احسان آمدہ جلوہ گریاض برحق نیک طبع از نام تو	عالی از فیض احسان تو شادمان آمدہ والہ تو بنیوا بہر چہ زین سان آمدہ
اعداد اسم شریف مختار الملک یکہزار و سیصد و شصت و دو میشود	
قطعہ (۴۷)	
زریڈنٹ صاحب بہادر چو آمد اشارات بنیش علامات و نش چو اخیر محض است امروز زید	مدارس از گوشت ممنون دیدن زرایش مبرہن ز روشین مہین ز ماخیر مقدم بہ مسٹر بلوچون
قطعہ (۴۸)	
زہی مستغل از وجود تو دولت مبارک ترا و مبارک بہ والہ	بو دخل جاہت ہمای مبارک ترا عید و اورالتامی مبارک
قطعہ (۴۹)	
والہ در ماندہ بردر حاضرست	وصف را با خوشی تن دار و رفیق

آسمان برہر دوتن گشتہ شفیق	تا در دولت رسانید ست شان
قطعہ (۵۰) بجہت نواب محی الدولہ بہادر	
ایا در کرم بر ہمہ خلق فائق کہ اجیای خیرست منظور خالق	ایجاہ و اسایہ زندگانی بجان در جهان تا جهان زندہ ماند
قطعہ (۵۱) بجہت مولوی محمد کامل صاحب	
باوج کمال آمدہ ماہ کامل چو تمیز مفضول در پیش فاضل چو لاتنہرست امر در شان سائل	ایا کردہ طی در فضائل منازل یکی از مدارج سوال از تو دارو ترصد کہ سؤل رار و نسا زی
قطعہ (۵۲) بجہت مولوی مشتاق حسین صاحب مخاطب بفرمان ہتھ جار جنگ بہادر	
زان رو کہ ناصرست مرا ہتھ جار جنگ بیہات چون تو پیری باذوالفقار اور اسلم است درین دژگار جنگ فتحی قریب مژدہ دمان بار بار جنگ باہچو مرد کار نیاید بکار جنگ	ای چیخ با منت نبود ساز و جار جنگ دانی کہ تیغ اوست درین عرضہ الفقار منصور ہست رایت رایش کنون بہر نصر من اللہ آہ و نقش نگین او زین کارزار بگذر و از وی کنار گیر

گر سپاه گرد و وزمیت شما جنگ	گر شهسوار عرصه جنگی پیاده
واله گو بگو پسر خ که با وی میار جنگ	مشتاق اوست نصرت نیاودین هم

قطعه (۵۳)

یکیک بکن ملاحظه حکم جدید را	صدر الحق پختن این پنج روبرو کار
بخشش ز راه عدل خطابت زید را	هر ظالمی زیاده سری کرد زین میان
تا او به تیغ بچو کشد هر پلید را	انگه به واله از خم ابر و اشارت

قطعه (۵۴)

بهرش نظر کرد خورشید جاه	سر مدرسون نساید بساه
مرا در است اعلی کنون پایگاه	سز و گرنجو و باله این مدرسه

قطعه (۵۵)

غزور تیز هوشیها ندارم	بدانش گرجوشیها ندارم
بدعوی جز خموشیها ندارم	دولب دارم گواهد عوی خویش
دلغ خود فرووشیها ندارم	وکان ماومن بر چسپیده باوا

قطعه (۵۶)

که ارحم خوانده خسلق از رحمت	ایار من بوصف رسم بکتا
-----------------------------	-----------------------

بمباران رحمت راروان کن	بحق رحمتہ للعالمینت
------------------------	---------------------

(۴) قطعات تاریخی
(۱) متضمن تہنیت

قطعه (۵۷) تاریخ جلوس مہمیت بانوس حضرت بندگانغا
والی ملک وکن کان کاسمہ محبوب قلع ب اہل لزمن

تخت سایہ فلک سایہ الہی شد
نظام عید جلوس جهان پناہی شد
سنہ یکہزار و سہ صد و یک ہجری

چو از میاں انضال ایزدی بدکن
بنظم تہنیتش رفت والہ و تاریخ
سنہ

قطعه (۵۸) ایضاً

شادمان گردید جاہ و کامران آد جلال
آتش بوطبہ می مقبلان فی کل حال
سنہ یکہزار و سہ صد و یک ہجری

تخت آرای وکن شد چون شرف خصال
گہش آسمان بوسید و والہ گفت
سنہ

قطعه (۵۹) تاریخ ولادت با سعادت صاحبزادہ عالم و عالمیا
اختر طالع عمر و دولت جاودان حفظہ اللہ الرحمن

کہ رویش بود زینت زمین دولت

پشاه وکن وادحق نور چشمی

تظکر دوالہ چو در سال مولہ سنہ ۱۳۰۱ھ	سنشس دید در قرۃ العین دولت سنہ یکہزار و صد و یک ہجری
قطعہ (۶۰) تاریخ وزارت باوراشت سند آرای یون عقل و فرہنگ جناب اب میر لائق علیخان بہادر منیر الدولہ سر سالار جنگ دامن شوکتہ	
منیر الدولہ را دیدے تو والہ پر چون رخت بہت از وزارت سنہ ۱۳۰۱ھ	بد یوان امارت چون درآمد پس باقر انسریدون درآمد سنہ یکہزار و صد و یک ہجری
قطعہ (۶۱) ایضاً	
فرخ لائق علیخان صاحب فکر و ترقی سند آرای وزارت گشت دوالہ زود سنہ ۱۳۰۱ھ	انکہ در عقل و کیاست بدہ امثال ہاوست جدا و یوان نازک فکر لائق سالار سنہ یکہزار و صد و یک ہجری
قطعہ (۶۲) در حصول خطاب مختاری و انگشتری از پادشاہ سیمان توقیر وزیر آصف پیر	
مختاری و انگشتری دست مبارک	چون شاہ بہ ستور بہین لطف تہنود

بہا باران رحمت راروان کن	بحق رحمتہ للعالمینت
--------------------------	---------------------

(۲) قطعات تاریخی

(۱) متضمن تہنیت

قطعه (۵۷) تاریخ جلوس مہنیت یانوس حضرت بندگانش
والی ملک دکن کان کاسمہ محبوب قلب اہل ازمن

تخت سایہ فکن سایہ الہی شد

نظام عید جلوس جہان پناہی شد

سنہ یکہزار و سہ صد و یک ہجری

چو از میاں افضال ایزدی بدکن

بنظم ہنیتش رفت والہ و تاریخ

سنہ ۱۳۰۶

قطعه (۵۸) ایضاً

شاہان گردید جاہ و کامران مدجال

آتش بوطبہ می مقبلان فی کل حال

سنہ یکہزار و سہ صد و یک ہجری

تخت آرای دکن شد چون شرف خصال

گوشہ آسمان بوسید و والہ گفت

سنہ ۱۳۰۶

قطعه (۵۹) تاریخ ولادت با سعادت صاحبزادہ عالم و عالیا

اختر طالع غم و دولت جاودان حفظہ اللہ الرحمن

کہ رویش بود زینت زمین دولت

بشاہ دکن داد حق نور چشمی

<p>سنتش دید در قره العین دولت سنة یک هزار و صد و یک هجری</p>	<p>نظر کرد و له چو در سال مولد سنة ۱۳۱۶</p>
<p>قطعه (۶۰) تاریخ وزارت باوراشت مسند آرا می یوان عقل و فرسنگ جناب اب میر لائق علیخان بهادر میرالدوله سر سالار جنگ دام شوکته</p>	
<p>بدیوان امارت چون درآمد پسر باقر انسریون درآمد سنة یک هزار و صد و یک هجری</p>	<p>میرالدوله را دیدے تو والہ پدر پرن رخت بست از وزارت سنة ۱۳۱۶</p>
<p>قطعه (۶۱) ایضاً</p>	
<p>انکہ در عقل و کیاست بدو امثال اوست جدا دیوان نازک فکر لائق سال اوست سنة یک هزار و صد و یک هجری</p>	<p>فرخالائق علیخان صاحب فکر و قوت مسند آرای وزارت گشت و والہ زندا سنة ۱۳۱۶</p>
<p>قطعه (۶۲) در حصول خطاب مختاری و انگشتری از پادشاه سیمان توقیر وزیر آصف تیسر</p>	
<p>چون شاه بدستور همین لطف نموده</p>	<p>مختاری و انگشتری دست مبارک</p>

واله سن با تخلص اش گفت که بینید سنة ۱۳۱۰	انگشته حجم را به کف آصف با جود سنة یک هزار و سه صد و یک هجری
---	---

قطعه (۶۳) در حصول خطاب پیرد و صاحبزاده معلی القاب

<p>ببست و نهم از مرج شدند پندارتا نامور گشته اند خطاب است امروز نازان که یافت خطیب است از ذکر شان تطیب تو نام خدا گر نکو بنکرے علم را نشان است از ایشان بلند پئی نیکنامی و خلق نکو لیاقت سعادت و دو صفند خام درین دو صفت ذات ایشان بود منیرست و سالار آن کامگار شجاع این یکی همچو بسرام چرخ تو گوی که دولت شده ستیر</p>	<p>مخاطب دو نواب عالیجناب مرا این نامداران ملک از خطاب باین دو بنی فاطمه انتساب خطاب است از ذات شان ستیاب گویی که نامی شد اکنون خطاب لقب را نصیب است از ایشان رضاب بود گرچه ورگاه ایشان آب که مخصوص شانندی اریاب یکی بے بدل دیگرے لاجواب شجاع و غیور این جوان نخت شایب به رای منیر آن دگر آفتاب شجاعت رسید به بهد شباب</p>
---	--

<p>بشد در ازل این خطاب انتخاب نوسیم بوصف خطاب کتاب پئی این دو تا داور کامیاب پئی در گه این دو گردون قباب فزون از شمار و برون از حساب دل من طلب کرد سالش شتاب دو کرت فلک گفت والا خطاب سنة یک هزار و سه صد هجری بدان سان که افسرده طبع از شراب تا بآن که کان فنی کل باب</p>	<p>تو گوئی پئی این دو تانیک نام نگردد و از این باب حسرتی رقم بزرنگین ملک نام آور است بگرد و فلک تا بگرد و بکام بود عمر و اقبال این نیکوان چو بشنید این مرثیه و از فلک دو والا گهر چون مخاطب شدند ۱۳۰۰ ز توصیف شان و الهاسر خوشم ظوبی لمن با بسم فی الزین</p>
<p>ایضاً قطعه (۶۴) تاریخ وزارت مشتمل بر موعظت</p>	
<p>تو ای سر طلقه اختیار باشی ترا سازد و خدا ابرار باشی درین میخانه تا هشیار باشی تسیرین دولت بیدار باشی</p>	<p>وزارت را چون نام خویش لائق نگو کار اند ابرار و درین وصف ز جام عشق ایزد دست میباش ترا تا چشم حق بین باز باشد</p>

<p> رهین منت وادار باشی ز برگ خویش بر خور وادار باشی گل خندان این گلزار باشی بچرخ رتبه مهر آثار باشی بریزشش ابر گوهر بار باشی بخشش مالک دینار باشی تو تا مصروف کار و بار باشی تو آنرا مرهم افکار باشی تو آنرا چاره ساز کار باشی اگر از ما و راز اغیار باشی نیاگان دش پدر کروار باشی و کن راد انما مختار باشی </p>	<p> ترا توفیق وادی تار فیق است اگر کو چکدلی و رزی چون غنچه فروزی گر چراغ کلبه خار فرازی سر اگر مرزوه را کشائی گرفت فیضی چو دریا نمائی چون کرامات کرم را نباشد بار و لھا بوندت کار بھر جا در و مند دل فگار بیت بھر جا همچو من جیپاره هست بھر جانی که باشی کامران باش وزارت فرخت با و درین کار چو سالت دومی مختار باشد سز بکزار دست صد و یک بھر پی دولت منیر آمد وجودت دعایت گویم و صد باره گویم </p>
<p> ۱۳۰۱ بملک اُبّهت سالار باشی بگیتی باشی و بسیار باشی </p>	

ز مداحان غمخوار است و اله	مرا این مداح را غمخوار باشی
گلی گلزار عالم را عجب نیست	اگر الفت گرای خسار باشی

قطعه (۶۵)

چو دیوان دکن آمد ز سیر کشور یورپ	بهر شتافت گردون بهر استقبال آتش
سن این تهنیت بستم که عیسی گفت با اولم	جهان سالار گشتی و جهان گشتی بود سانش

سنه یک هزار و هشت صد و هفتاد و شش عیسوی

قطعه (۶۶) بتقریب بازگشت هر دو صاحبزاده سعادت اتم

ز سیر لندن بمنزل خود چون نیرین شهرت رسیدند
 دکن تو گوئی که طالع او ز اوج اجسمال گشت صاعده
 چو مقدم شان بخیبر بود و مساعده شان فلک چو آمد
 ازان سنش یافت و اله باز خیر مقدم فلک مساعده

سنه یک هزار و دو صد و نود و نه هجری

قطعه (۶۷) بتقریب و نطق افروزی حضور پر نور بکدرسه عالییه

نخست مرتبه در عهد ما و حسن حساب	چو گشت مدرسه پر نور از قدم حضور
شنید از فلک چارمین سنش و اله	نظام مدرسه عالییه تشریح سرور

سنه ۱۲۹۲ عیسوی

قطعه (۶۹) تاریخ حصول خطاب بنواب میرزا و علیخان
بها در شهاب جنگ

<p>از تو رسید به بعد شهاب جنگ گو آسمان بسوز ز رشک شهاب جنگ کرده ز روی تخریب با انتخاب جنگ رستم اگر چه کرده برون از حساب جنگ از تست صلح بهره و رو کایا جنگ ایمنه را خطاب رسد آفتاب جنگ با فوج دیو مردم خذلان تاب جنگ تا آمده فرود ز عرش خطاب جنگ گو آسمان بسوز ز رشک شهاب جنگ</p>	<p>زیباست نام گرچه پیر شیخ و شهاب جنگ خورشید خاویست نگیں این خطاب جنگ بهرام را بچسب و ترا بر سر زمین گیرندگی حساب از و چاکران تو ذات امید گاه بود بزم و رزم را تا رتبه اش ز روی تو بر آسمان رسید تو یزداگر ز نام تو باشد تو ان نمود ای صدر نامدار که قدرت بلند باد باحق و اجبی سن او گفت و لها</p>
--	--

سنه یک هزار و دویست و نود و یک هجری

قطعه ۶۹ تقریب عروضی نواب میرزا
حافظ علیخان بهادر

<p>به عقد بنت خال خود نفس</p>	<p>چو شد آن سید میران زمانه</p>
-------------------------------	---------------------------------

بیا و اله بقدر حرف حافظ	بکن طوی طرف فسنرا مکرر
-------------------------	------------------------

سنة یکزار و صد و هجری

قطعه (۵۰)

چه خوش بصاحب لکنس ستوده خصال	عطا ز حق شده فرزند و عهده در کمال
او ای، تهنیتش را بگفت من و آل	سر ظهور و ظفر چشم عزت و قبل

سنة یک هزار و هشت صد و هفتاد و یک هجری

قطعه (۵۱)

چون دید الدین خان بر وفق ^{مصطفی} شرع	عقد همیشه نمود و جان شکفت از انبساط
اتباع امر حق باشد صراط استقیم	از ازل شد قیمت هر مرد راهی این صراط
رسم بدعت را نباشد هیچ خلطی در نواح	حاشا که کفر با اسلام دارد و اختلاط
هر مسلمانیکه رطش با مسلمان بود	حب دین را بادل او باد یارب ارتباط
سالین تزویج فرخ جستم و واله بگفت	شادی روح پیمیر جلوه صبح نشاط

سنة یک هزار و دو صد و هشتاد و هفت هجری

قطعه (۵۲) بتقریب رسم بسم الله خوانی

یا و حسین ز اخوش خاندانم بیا	یارب که دیر ماند در سایه بزرگان
------------------------------	---------------------------------

واله بیزم ساشن خود رفتی بی سرحد	اقربا با سم ربک گفتاد و بار برخوان
---------------------------------	------------------------------------

یک هزار و دویصد و نود و سه هجری

قطعه (۷۳) بتقریب ماموری مولوی مشتاق حسین صاحب

شد معتد به محکم صدر عدلت ستبشر او بعدل و خداوند او بشیر او قاری است و حافظ او مصحف مجید او ساجد است و رونق سیمایش از وجود نامش علم بدهر مشتاقی حسین اینها که گفته ایم اگر نیک بگری بشنور واله اربلت هست اشتیاق	انگس که میل همچو ستم پایمال او است در سایه اش جهانی و او در ظلال او است او ذاکر است و ذکر الهی مقال او است او زاهد است و زهد ز حسن خصال او است و ز حسن خلق در دو جهان نیک فال او است شاید بعقل و دانش و فضل و کمال او است مشتاق بود عدل دل افکار سال او است
--	---

۱۲۹۳ یک هزار و دویصد و نود و سه هجری

قطعه ۷۴

عوث محی الدین صاحب چمن بفضل کار ساز صافی عیشش بجام و والهاتریج او	رسم سنت کرد احیا و از آن شد کامران هست فرخ و انگه از تو شیخ سال اعیان
--	--

۱۲۹۵ یک هزار و دویصد و نود و پنج هجری

قطعه (۷۵) تاریخ حصول خطاب با صواب و ولادت

صاحبزاده بلند اقبال در کمال

چو یافت صدر ملک قدر سپرخ تکمینی

خطاب انور و مولود ماه و پر دینے

شہاب جنگ خطاب و سپر بطالع سعد

نوشت والد روشن بیان ماسا نش

۱۲۹۱ یکہزار و دو صد و نو و یک ہجری

قطعه (۷۶) بحیث نواب خیر الدین خان بہادر تقریب

ماموری بر عہدہ مستمدی

مہر شرف بدر جاہ بحر ہنر کان علم

رونق و گراز دیافت دبستان علم

انگہ بود ذات او مطلع دیوان علم

جان دگر یافته قالب بیجان علم

طرف کشید ست پہن رجمہ جاخوان علم

خون جگر بعد ازین روزی مہمان علم

شانہ جمعیت و زلف پریشان علم

زا نگہ فزون شد از وزیر فلک شان علم

خان فضائل نشان خید خوانین عصر

مستمد ناظم نظم مدارس چو شد

ناظم این بند و بست مدارس و کنسٹ

انگہ ز انفاس او ہجو دم صیوی

چون نخورد ہر کسی لقمہ بکام دش

سفرہ چی روزگار و او بشارت کہ نسبت

علم کند دلبری بسکہ ہم ساختہ است

شان وزیر دکن با و الہی سنزون

تاسن این انتظام کرد طلبش و کام	گفت به والد سرورش خیر فراوان علم
--------------------------------	----------------------------------

شماره یک هزار و دویست و هشتاد و هشت هجری

قطعه (۷۷) تاریخ تصنیف منیفت ساله اعظم القضاید مصنفه حضرت
نواب اعظم علیخان بهادر امیر تخلص

خوشا این شرح و این نیا و تحسید ه	که کردش حضرت جدم مرقوم
اگر پیسی ز سال و روح و نفغش	شود از من که فیها الاسم الاعظم

شماره یک هزار و دویست و هفتاد و هجری

قطعه (۷۸) ایضاً

از حضرت اعظم امیرم	نظم و شرحی پدید آمد
از والد مستند سانش	نظم گهر امیر آمد

شماره یک هزار و دویست و هفتاد و هجری

قطعه (۷۹) بحیث اخئی بی بهادر عظیم الدین خان بهادر

ایاز حضرت امید یافتہ تعلیم	امید هست شوی نامدار هفت اقلیم
شبی تعلقه دارد و م بانک دکن	نمود روی با جباب از آن سروریم
ولی نه موجب فخر است خدمت صدر	که لا ائقی تو باورنگ و خاتم و دیبیم

که دوری از برودلدار نیست نهج تویم	مباشن خیر از حق درین سرای سنج
ندار سیه به واله گوی رکن عظیم	چو از سر و ش طلب کرد سال نصیب
سنة ۱۲۹۰ یک هزار و دو صد و نود و هجری	
قطعه (۸۰) ایضاً	
بر تعلقه اری دوم با فضال کریم	آن عظیم القدر روز ناندیر چون مامور شد
ثانیاً واله مبارکباد و برخوان عظیم	اولاً در یاب ساش از عظیم نیک
سنة ۱۲۹۰ یک هزار و دو صد و نود و هجری	
قطعه (۸۱) تاریخ ولادت پسر و کنسن صاحبها و مهندس	
و او فرزندیکه بی همیتا بود	صاحب صدر مدارس را خدا
غیرت اقلیدس و انا بود	ساش از راه تفول و الها
سنة ۱۲۹۱ یک هزار و هشتصد و هفتاد و یک عیسوی	
قطعه (۸۲)	
صاحب و کنسن مدارس بود	صدر درین عصر بدیوان علم
غیرت هر یکیه فارس بود	وانکه بمضمار است کنون
نخل مهند را همه فارس بود	وانکه ببلاغ دکن و هند روز

ملک خسرو را بسواد کن	نظم و حامی و حارس بود
سال خوش عهده او و اهلها	مرجع دستور مدارس بود

ساله یک هزار و دویست و هشتاد و هشت هجری

قطعه (۸۳) تقریب عروسی علی اکبر خان

وه که از کز و منر شاهسانه	چمن طوی چپر رنگین بشکفت
فرخی گشته قرین باشاوی	بخت و اقبال بهم آمده خفت
بود اکبر سعادت نوشاه	مشتری از مژده اش اوه خفت
فلک از شرم سبوی ساحق	اختران راته و امن نهفت
پی نظاره رسم شگفت	دیده ثابت و سیاره خفت
زهیره در رقص بچرخ آمده بود	که چنین نغمه نصیبش شده خفت
قاضی چرخ گه بستن عقد	بدعا لولو و شهوار بسفت
سال این عقد همسایون بافت	بالیقین تهنیت اکبر گفت
گفت کاین شاعر جلد و سخن است	شعر و اله بجهان هر که شفت

ساله یک هزار و دویست و نود و یک هجری

قطعه (۸۴) تقریب عروسی مولانا سید علی صاحب

شوشتری طوبی تخلص

باو خرم دووہ اعمال او آن دور خسار ست نگال او روشن از آئینہ مثال او غیرت تفصیل با اجمال او شد فزون تر رونق اجلال او بعد چندین گردش واپمال او آمد از گردون مبارک فال او روز بہ باشد ز ماضی حال او اختلاط حور و طوبی سال او	طوبی مجد و علا سید علی او گل باغ نبی و شاہدش حسن صورت جوہر معنی بہم سطری از وصف جمیلش دفتر چون بوصل نبت عم خود سید بز فلک سعدین را افتد قران سعد انجم دانہ تبیح شد گرد و اقباشش بہ تقبل و خند والہ ما گفت از روی ادب
--	--

شہادۃ یکہزار و دو صد و ہشتاد و ہشت ہجری

قطعہ (۷۵) بحبت عالیجناب مولی سید حسین حسبا
 بلگرامی مخاطب بہ اعیان الملک بہادر

باوت مرام حاصل و نجت باورام وقت است دور جہل در آید بانصرام	فرخ بواو عہدہ ات ای مرجع کرام وقت است وار علم کشاید در ستوح
---	--